SRPSKA I REGIONALNA ENERGETIKA DO 2035. - Kako obezbediti dovoljno dostupne i čiste energije za novu industrijsku eru Srbije, Zapadnog Balkana i Jugoistočne Evrope

Poštovane koleginice i kolege,

sa zadovoljstvom vas obaveštavamo da će **Savez energetičara**, stručno-naučna organizacija koja postoji i u kontinuitetu radi već 107 godina, na **Zlatiboru, od 13. do 16. aprila 2027. godine**, organizovati svoje tradicionalno naučno-stručno Međunarodno savetovanje **ENERGETIKA 2027**, koje će biti posvećeno sadašnjem stanju i budućem razvoju integralne energetike Srbije, Zapadnog Balkana i šireg prostora Jugoistočne Evrope.

Struka prepoznaje da je energetika ušla u period dubokih tehnoloških, ekonomskih i geopolitičkih promena, kao i činjenice da sigurnost snabdevanja, rast potrošnje električne energije sa širokim primenama veštačke inteligencije i rastom data centara, integracija obnovljivih izvora, razvoj elektroenergetskih mreža, skladištenje energije, dekarbonizacija industrije i saobraćaja, kao i sve intenzivnije povezivanje nacionalnih energetskih sistema, zahtevaju zajednički odgovor nauke, energetskih kompanija, privrede i državnih institucija.

Namera ovog Savetovanja je dalje ojačanje koncepta u kome se **energetika ne posmatra samo kroz pojedinačne izvore energije i nacionalne sisteme**, već kao sve povezaniji **regionalni energetski sistem**, u kojem proizvodnja, prenos, skladištenje i potrošnja energije postaju međusobno još snažnije uslovljeni.

Ovo Savetovanje bi trebalo da pruži prostor za otvorenu stručnu raspravu o bar tri osnovna pitanja:

- **Kako obezbediti dovoljno energije za razvoj društva i privrede?**
- **Kako obezbediti prihvatljivu cenu energije?** i
- **Kako sprovesti energetsku tranziciju bez ugrožavanja sigurnosti sistema i privrednog razvoja?**

Noseće tematske oblasti ovog Savetovanja su:

1. **Energetska sigurnost Jugoistočne Evrope**
   Sigurnost snabdevanja električnom energijom, naftom i prirodnim gasom, sa posebnim osvrtom na EPS, NIS i Srbija gas, diversifikacija pravaca i izvora snabdevanja i regionalni energetski kapacitet za ublažavanje poremećaja.
2. **Regionalno tržište električne energije i integracija sa energetskim tržištem Evropske unije**
   Prekogranična trgovina, povezivanje berzi električne energije, cena emisija CO_2, CBAM i položaj elektroenergetskih sistema Zapadnog Balkana i Jugoistočne Evrope.
3. **Obnovljivi izvori energije i stabilnost elektroenergetskog sistema**
   Integracija solarnih i vetroelektrana, balansiranje proizvodnje i potrošnje, fleksibilnost sistema i ograničenja daljeg razvoja varijabilnih obnovljivih izvora.
4. **Elektroenergetske mreže, interkonekcije i skladištenje energije**
   Razvoj prenosne i distributivne mreže, nove regionalne interkonekcije, reverzibilne hidroelektrane, baterijska skladišta, pametne mreže i upravljanje potrošnjom.

5. **Budućnost termoenergetike i pravedna energetska tranzicija**
   Uloga postojećih termoenergetskih kapaciteta, dinamika njihovog povlačenja, modernizacija postrojenja, sigurnost sistema i ekonomska i socijalna transformacija rudarskih i energetskih regiona.
6. **Nuklearna energetika – mogućnosti regionalne saradnje**
   Veliki nuklearni blokovi, mali modularni reaktori, investicije, bezbednost, regulatorni okvir, razvoj kadrova i mogućnosti zajedničkog regionalnog pristupa.
7. **Energetska efikasnost i upravljanje potrošnjom**
   Industrija, zgradarstvo, daljinsko grejanje, kogeneracija, toplotne pumpe, korišćenje otpadne toplote i pitanje da li je najjeftinija energija upravo ona koju nije potrebno proizvesti.
8. **Novi energetski trendovi – vodonik, alternativna goriva i povezivanje energetskih sektora**
   Proizvodnja i korišćenje čistog vodonika, e-goriva, biomasa, industrijska primena i povezivanje elektroenergetike sa drugim sektorima.
9. **Promene na strani potrošnje električne energije – elektrifikacija, digitalizacija i data-centri**
   Rast potrošnje usled elektrifikacije privrede i domaćinstava, razvoja data-centara, veštačke inteligencije, elektromobilnosti i novih velikih potrošača.
10. **Energetika saobraćaja – od nafte do elektrifikacije transporta**
    Električna vozila, gradski električni saobraćaj, trolejbusi i baterijski autobusi, elektrifikacija železnice, infrastruktura za punjenje, vodonik i alternativna goriva, kao i buduća uloga naftnih derivata i produktovoda.

Posebna pažnja biće posvećena ulozi **hidroenergetike i reverzibilnih hidroelektrana**, razvoju regionalnih energetskih koridora, energetskom povezivanju država Jugoistočne Evrope, kao i odnosu između tehnološkog razvoja, energetske nezavisnosti i zaštite životne sredine.

Program Konferencije biće organizovan kroz **plenarna predavanja, tematske panele, naučne i stručne sekcije i okrugle stolove**.

Poseban prostor biće namenjen mladim istraživačima, doktorantima, studentima završnih godina tehničkih fakulteta i mladim stručnjacima iz energetskih kompanija, sa ciljem da se podstakne njihovo aktivnije uključivanje u razvoj regionalne energetike.

Na ovo Savetovanje će biti pozvani predstavnici univerziteta i naučnih instituta, elektroprivreda, naftne i gasne industrije, operatora prenosnih i distributivnih mreža, državnih i privatnih energetskih kompanija, projektantskih organizacija, industrije, lokalnih samouprava, nadležnih ministarstava, međunarodnih energetskih organizacija i finansijskih institucija.

Cilj Savetovanja "Energetika 2027"

Cilj je da se kroz argumentovanu i tolerantnu naučnu i stručnu raspravu odgovori na šire pitanje - **Kakav energetski sistem želimo da izgradimo u regionu do 2035. godine?** To je bez sumnje sistem koji će istovremeno biti **siguran, ekonomski održiv, tehnološki savremen, regionalno povezan i sposoban da odgovori zahtevima energetske tranzicije**.

Uz podsećanje da će svi naučno-stručni radovi koji budu prezentirani na Savetovanju i pozitivno recenzirani, biti objavljeni u u našem eminentnom naučnom časopisu "Energija, ekonomija, ekologija", srdačno vas pozdravljamo!

Kopredsednici Programsko-organizacionog odbora

Prof. dr inž. Milun Babić	Prof. dr inž. Nikola Rajaković
Predsednik Skupštine Saveza energeričara	Predsednik Saveza energeričara